

Taxa postalá plátitá in
numerar: No. 24.256-1927.

KELETI ÚJSÁG

Előfizetési árak belföldön: Egész évre 800, félévre 400, negyedévre 200, egy óra 70 lej. Magyarországon egy évre 50, félévre 25, negyedévre 12.50, egy hónapra 6.50 pengő. Egyes számok az Ibusz elárutó kioszkjaiban.

ORSZÁGOS MAGYARPARTI LAP
XXI. ÉVFOLYAM. — 3. SZÁM.
Felelős szerkesztő: Szász Endre.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Cluj, Baron L. Pop u. 5. szám. Telefon: 15-08. — Levélcím: Cluj, postafiók 101. szám. Kéziratokat senkinek sem küld vissza és nem is őriz meg a szerkesztőség.

A romániai magyarokhoz!

A törvényhozási választások lezajlottak. Elérkezett az ideje, hogy azoknak eredményét mi is számba vegyük.

A magyarság büszke lehet rá, ahogy ezt az újabb kemény erőpróbát megállotta. Magatartásával fényesen megcáfolta azt az állítást, hogy nem ismeri fel az idők súlyát, hogy nem eléggé fegyelmezett, hogy nem tart össze nemzetképviseleti szervezetében: a Magyar Pártban. Megmutatta, hogy tömör egységben, elszántan és még a legsúlyosabb áldozatoktól sem riadva vissza, küzd sorsának javulásáért és azért, hogy ősi nemzetiségét megtartva, mindenkihez testvéri békében, mint egyenlő jogú polgár élhessen az országban.

A választási küzdelem nehéz volt. A siker még fényesebb lett volna, ha számos megyében nem sértették volna meg a törvényeket. A választói igazolványok kiosztása, a szavazóköri beosztása sérelmes volt reánk nézve. Sok helyen elvették a már kiosztott választói igazolványokat és minden indok nélkül megakadályozták a magyar választók tízezreit, hogy szavazhassanak. De megtörtént ezenfelül az is, hogy a választás eredményének meghamisítása végett, kűséges magyarjaink közül sokakat fenyegettek, védteleneket tetleg bántalmaztak, súlyos sérüléseket okoztak nekik, sőt még emberélet is esett áldozatul az alkotmányos jog gyakorlásának. Elvárjuk, hogy a törvény igazságos büntetése sújtja a jogrend sértőit.

Összinté együttérzésünk kíséri azokat, akikre a sors rendelkezése nemzeti védelmi küzdelemünkben súlyos vagy az elképzelhető legsúlyosabb áldozatot mérte. A legnagyobb tiszteltetelmű példaadásuk lebegjen mindnyájunk előtt!

Annál szomorúbb és elidélendőbb azon megfélemedett magyarok viselkedése, kik ugyanakkor a becsület egyetlen kötelességet szabott mindnyájunkra, ennek teljesítése helyett kényelemből, anyagi érdekből, gyávaságból, vagy gyengeségből testvéreik ellen az ellenféllel szövődtek. Vajha a magyarság tulnyomó többségének példája, hősi viselkedése megszégyenítene a legsúlyosabb bűnök elkövetőit és arra indítaná őket, hogy tudatára ébredve árulásuknak, törekedjenek, hogy jóvá tegyék cselekedetüket és ezután fokozottan igyekezzenek megérdemelni a testvéri megbecsülést.

A földi megpróbáltatások nem oknéküliek és nem hiábavalók még akkor sem, hogyha látszólag ilyeneknek is tűnnek fel előttünk. A történelem megtanít arra, hogy nagy eszméket nem lehet áldozatok nélkül szolgálni és győzelemre vinni. A lefolyt választások súlyos harcokban dicséretreméltó módon megállottuk helyünket, pedig talán az összes politikai csoportok közül egyedül csak mi nem küzdöttünk pártérdekért és a kormányhatalomért. De ehelyett mindnyájunkat ugyanazon szent eszme hatott át és képesített a fokozott kitartásra, erőfeszítésre és ez segített ahhoz a sikerhez, amely súlyunkat és jelentőségünket növeli és befelé is, kifelé is tiszteletet kell kívívjon számunkra.

Nem tudhatjuk, hogy mit hoz a közel jövő, sorsunk javulását-e, vagy pedig még az eddigieknél is súlyosabb megpróbáltatásokat? Azt sem tudjuk, vajjon a magyarság megválasz-

Goga miniszterelnök értekezletet hív össze, hogy a kisebbségi vezetők előtt ismertesse kormánya kisebbségi programját

Pamfil Seicaru állást foglalt a választások közeli megtartása ellen — Besszarábiában és Bukovinában tömegesen tiltják be a zsidó kézben levő lapokat

A belpolitikai helyzet jelentékenyen ma sem változott. Hogy a választások kérdésében még mindig nem alakult ki a végleges álláspont, azt a jól értesült Pamfil Seicarunak érdekes cikke bizonyítja. Pamfil Seicaru azt fejtegeti, hogy a választások közeli megtartása helytelen volna, mert a közvélemény hangulata még nem higgadt le teljesen. Pamfil Seicarunak kétségtől igaza van, azonban valahogy mégis meg kell oldani a függőben lévő és legfontosabb belpolitikai kérdéseket, a parlament feloszlata nem történt meg s mindegyre közeledik az összehívás időpontja.

A kisebbségek nagy érdeklődéssel néznek a kormány kisebbségi tervé felé. Többször is szóba került, hogy a kormány kisebbségi osztály felállítását tervezi a miniszterelnökségen, ezt a hírt azonban határozottan megcáfolták. A magyarság az ilyen „kisebbségi osz-

tály” homályos és sok sikerrel nem kecsegtető tervezetése felé amugy sem néz valami nagy reményekkel. Már az a körülmény is bizalmatlanságot keltett, hogy a lapközlemények szerint a kisebbségi osztály egyik vezetőjéül Brandsch Rudolfot szemelték ki. Brandsch személye pedig multbeli szereplése miatt sem volna alkalmas a kisebbségi kérdés akármilyen irányu megoldására. A lapközlemények cáfolata tehát inkább örvendetes hatást keltett, semhogy csalódást idézett volna elő. A bucaresti lapok egyébként újra meg újra foglalkoznak a kormánynak a kisebbségekre vonatkozó tervével. A „Capitala” úgy tudja, hogy Goga miniszterelnök a kisebbségek vezetőit értekezletre hívja össze a miniszterelnökségre. A miniszterelnök beható expozét szándékszik tartani kormánya kisebbségi programjáról.

Mérsékletet ajánl az „Universul” a nem románoknak a gazdasági vezető állásokból való eltávolításánál

(Bucuresti, január 4.) Az „Universul” „A siker felé vezető út” című vezércikkében a kormány intézkedéseinek méltatása után arra hívja fel a figyelmet, hogy a nem románoknak a gazdasági élet vezető állásaiból való eltávolítását csak részletekben és megfontoltan lehet végrehajtani és csak akkor, amikor már megfelelő képzettségű utánpótlásról gondoskodtak. Nincs szükség sietésre. A munka, amelyre a kormány vállalkozott, hosszadalmas és nem hajtható végre

egy hét, egy hónap, vagy egy év alatt, talán egy egész nemzedék erőfeszítése sem lesz elég arra, hogy azt beteljesítse. Méltatja a miniszterelnöknek ebben az értelemben elhangzott újszerű kijelentését, amely türelmet kért a barátoktól és ellenfelektől egyformán. Az egész románság és a külföld szeme ma a kormánynak és minden elkövetett hibára, — írja az „Universul”, — súlyosan esik latba.

tott törvényhozóinak lesz-e alkalmuk arra, hogy kötelességüket teljesítsék? Azonban bármi is történjék, nem hiábavaló az eredmény, amire büszkén hivatkozhatunk most és ezután is.

Igérem, hogy mi, a megválasztottak még fokozottabb áldozathozatallal igyekezzünk viszonozni az irányunkban megnyilvánult egyöntetű bizalmat és támogatást.

El nem csüggedve, sőt megerősödve és a küzdelemünk sikerébe vetett megingathatatlan bizalom érzésével, a legnagyobb elismeréssel, köszönettel és hálával eltelve köszöntöm az újév kezdetén nemzethő magyar testvéreimet.

Kolozsvár, 1938. január hó 3-án.

Gróf Bethlen G. György,
az Országos Magyar Párt elnöke

Pamfil Seicaru a közeli választások tervét helyteleníti

A „Curentul”-ban Pamfil Seicaru nem tartja helyesnek és az ország érdekében állónak, hogy közelebből új választásokat rendeljenek el s ezzel utat nyissanak a választási propagandának. A közvélemény hangulata még mindig izgatott és a különböző hírek felizgatták sok helyen a lakosság képzetét, úgy, hogy az új választási propaganda esetleg káros hatású lehet.

Nincs szó az „Adeveru” és „Dimineața” engedélyezéséről

A bucaresti lapokban olyan hírek jelentek meg, hogy az átalakított „Adeveru” és „Dimineața” című lapok megjelenését újra megengedik. A „Tara Noastră”, a kormánypart hivatalos lapja ezzel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy ezeket a lapokat a kormány nem felfüggesztette, hanem megszüntette és így azok nem jelenhetnek meg újból.

Robu különleges megbízásáért Bukovinában és Máramarosban

A „Credinta” című lap azt jelenti, hogy a kormány Nichifor Robu, a lánzsás-szervezet legfőbb parancsnokát azzal bízta meg, hogy Bukovinában és Máramarosban fellégyeljen a rend fenntartására és legyen jelen az összes prefektusok és primárok beiktatásán. Robu telihatalmat kapott a két országrész közigazgatásának közvetlen ellenőrzésére. A „Timpul” című lap a leghatározottabban cáfolja, hogy Robu kijelentéseket tett volna egy lánzsás rendőrség felállításáról. A különböző közhivataloknál nem lánzsások, hanem a rendes rendőrség teljesít szolgálatot.

Numerus clausus az egyetemeken

A „Credinta” úgy értesül, hogy a közoktatásügyi minisztériumban tervezetben dolgoznak az egyetemi numerus clausus bevezetéséről. Az ünnepek után átvizsgálják az összes egyetemi anyakönyveket, jelenti a „Credinta” és alkalmazni fogják a kiadandó rendelkezést.

Ugyancsak a „Credinta” szerint, közelebből változások lesznek a diplomáciai karban. Románia új berlini követévé Ion Sin-Giurgiu professzort nevezik ki. A római követi állásra — a lemondott Lugojanu helyett — Jean Th. Florescu, volt madridi meghatalmazott minisztert nevezik ki a kormány.

Újabb lapbetiltások

Jelentettük, hogy a kormány betiltott két csernovitzi németnyelvű, zsidó tőke által fenntartott lapot. A belügyminisztérium ezenkívül betiltotta a „Gazeta Basarabiei” és a „Tumea si Noutatea” című lapokat is. Bukovinában összesen tízennégy zsidók által vezetett lapot szüntettek meg. A „Porunca Vremii” című lap jelentése szerint megszüntették az összes basarabiai orosznyelvű lapokat is.

A „Tempo” úgy értesül, hogy a miniszterelnökség közelebből körrendeletet küld az ország összes prefekturáihoz s ebben felhívja őket, hogy terjesszék be a miniszterelnökségi államtitkársághoz a kerületükben megjelenő összes lapok pontos jegyzékét az illető lapok igazgatósága és szerkesztősége faji összetételének pontos megjelölésével. Ezeknek a válaszoknak beérkezése után fog a miniszterelnökség az újabb lapbetiltásokról dönteni.

Iasiban betiltották az említetteknek kívül a „Zina”, Cernautiban a „Tageblatt”, „Ostjudische Zeitung”, „Cernowitzer Blätter”, „Revue de Woche”, „Extrablatt”, „Abendblatt” és „Vorwärts” című lapokat is.

Maniu sem közvetlenül, sem közvetve nem írt Vaidának levelet

A nemzeti-parasztpártban állandóak a tanácskozások. Mihalache hétfőn este a fővárosba érkezett és hosszasan tárgyalt Maniuval. Megállapították a nemzeti-parasztpárt végrehajtó bizottsági ülésének napirendjét. A pártvezetőség közleményt adott ki és ebben a leghatározottabban cáfolta Vaidának azt a kijelentését, hogy Maniu egyik barátja felajánlotta volna Vaidának a román fronttal való megegyezést. Maniu nem írt ilyenértelmű levelet és senkit sem bízott meg azáltal, hogy Vaidával tárgyaljon.

Goga és Averescu

A „Tempo” úgy tudja, hogy Hanibal Teodorescu, a néppárt egyik vezetője, Turnu-Severinbe utazott Averescu marsallhoz. Egyes politikai körökben ezt a látogatást kapcsolatban hozzák a Goga-kormány és Averescu marsall esetleges együttműködésével.

A pénzpiacon teljes a nyugalom

Az „Argus” című fővárosi közgazdasági lap megállapítja, hogy a pénzpiacon teljes a nyugalom. Kétnapi tájékoztatás után, — amelyet alaptalan hírek idéztek fel, — pénzügyi körökben teljes megnyugvást keltettek Gurgu iparügyi és Savu pénzügyminiszter nyilatkozatai s a Nemzeti Bank köréből elhangzott nyilatkozatok. Az erdélyi bankoknál a betétkivételek kisebb növekedését figyelték meg, de a Nemzeti Bank azonnal rendelkezésre bocsátotta a szükséges összegeket, úgy, hogy az összes betéteseket kielégíthették. A helyzet így ismét megnyugodott és az ország minden vidékén teljes a nyugalom.

Flandin új külpolitikát ajánl Franciaországnak

A Népszövetség átalakítása árán is módot kell keresni a nemzetközi megbékülésre

(PARIS, január 4.) Flandin volt francia miniszterelnök, aki amint ismeretes, nemrég Németországban járt, feltűnést keltő cikket írt a „Tribune des Nations” című folyóirat új számba. A cikkben azt sürgeti, hogy a francia kormány térjen át a tényleges helyzettel valóban számoló külpolitikai irányra. A népszövetségi biztosítékok a gyakorlatban érvényteleneknek bizonyultak. Franciaország tehát nem tarthat ki tovább elvont elméletekre építő külpolitika mellett. Ha Franciaország megmarad eddigi irányja mellett, a végsőkéig kell folytatnia a fegyverkezést, nemcsak védelmi rendszere miatt, hanem arra is fel kell

készülnie, hogy támadások esetén bonyolult szövetségi rendszere más államoknak is azonnal fegyveres segítségnyújtásra kényszerít. Franciaország legjobban tenné, ha csatlakozna ahhoz a gondolathoz, amely a lényegesen átalakított Népszövetség keretében a nemzetközi megbékülésre irányul. Nem tűz ki azt állítani, hogy Franciaország külpolitikáját az utóbbi időben üres elvontságok irányították és emiatt szakadatlanul gyengült európai helyzete. Az elszigetelődés veszélyét Franciaországnak ma kevésbé szabad vállalni, mint bármikor.

Bonyodalom a karácsonyi szünidő körül

A Tatarescu-kormány közoktatásügyi minisztere január 8.-áig engedélyezte a karácsonyi szünetet, egy bucaresti jelentés szerint azonban csak január 10.-én kezdődik a tanítás — Ha a bucaresti lapok megerősítik a hírt, a tanulóknak csak hét/őn kell megjeleniük az iskolákban

(Kolozsvár—Cluj, január 4.) Az iskolák karácsonyi szünideje körül kellemetlen zavar támadt. Régi időben úgy szoktak meg, hogy az iskolai szünetek kiadása az iskolák, illetve az iskolafentartók joga volt és kötelessége. Ilyen módon nem is volt baj soha a karácsonyi, vagy husvétii vakáció időpontjával. Ujabban azonban a közoktatásügyi miniszter szokta megszabni a szünidő terminusát s mivel a rendeletek sokszor ömlőlábakon járnak, arra is volt példa, hogy az utolsó napokban izgatott telefonálások és táviratváltások után tisztázták nagy nehezen az iskolai szünet kérdését.

Most azonban a kormányváltás is beleszólt a karácsonyi vakáció dolgába. Még a Tatarescu kormány közoktatásügyi minisztere intézkedett úgy, hogy a karácsonyi, illetve újévi szünet utolsó napja január 7-ike és január 8-án kezdődik meg a tanítás. Az iskolák igazgatóságai ezzel az utasítással küldték haza a gyermekeket. Ma aztán egy bucaresti jelentés nagy zavarba hozta az iskolák igazgatóit. A jelentés alapján több kolozsvári lap is megírta, hogy az új kormány közoktatásügyi minisztere úgy rendelkezett, hogy a vakáció utáni első tanítási nap január 10-ike. Mivel a kérdésben bizonyosat senki sem tudott, néhány kolozsvári iskola igazgatója kérdést intézett a kolozsvári tanügyi inspektorátushoz, de onnan azt a választ kapta, hogy keddig még nem érkezett meg az állítólagos rendelet. Az inspektorátus azt ajánlotta, hogy az iskolák vezetői és a tanulók kísérik figyelemmel a fővárosi román lapokat s ha azokban

is megjelennek a kolozsvári lapokhoz érkezett jelentés, a január tízediki iskolamegnyitásról, ehhez alkalmazkodjanak.

Elvégre nincs különös jelentősége annak, hogy két nappal előbb, vagy utóbb kezdődik meg a tanítás, de pedagógiai szempontból igenis nagy fontossága lehet annak, hogy a gyermekeket ne tévesszék meg a rendeletek károsával. Mostanában sok szó esik a tekintélytisztelt hanyatlásáról és ennek káros következményeiről, márpedig éppen ebből a szempontból rejt veszélyeket a kiadott rendelkezések céltalan megváltoztatása. A tanár, vagy tanító szava a tanuló előtt szent kell legyen, ez nevelő törvénytiszteltetésre, pedantériára és komolyságra. És hogyha már felmerült ez a kérdés, helyes volna, ha a Goga-kormány, okulva a mostani esetből, ismét visszavonná az iskolák igazgatóságainak a vakáció kiadásának jogát, csupán hozzávetőlegesen állapítaná meg az iskolai szünet időtartamát. Aminthogy a múltban sohasem volt nézeteltérés az iskolai szünetek körül, éppugy ki lehetne kerülni a felesleges vitákat és félreértéseket, hogyha legalább ebben a mellék-kérdésben szerepet kapna az iskolai önkormányzat.

— „Az ember tragédiája” első svájci előadása. Bernből jelentik: A berni városi színházban márciusban mutatják be Madách „Ember tragédiáját” Mohácsi Jenő fordításában. „Az ember tragédiájának” ez lesz első svájci előadása.

Rheuma, Köszvény, Ischias? Total-tabletta

Genfben utazik a külügyminiszter

A „Tempo” jelentése szerint, Istrate Micescu külügyminiszter közelebből Genfben utazik, hogy résztvegyen a népszövetségi tanácsülésen. A külügyminiszter Genfben fontos megbeszéléseket fog folytatni.

Ismeretes, hogy Istrate Micescu külügyminiszter lemondott az ilfovi kamara dekáni állásáról. Az ügyvédi kamara a külügyminisztert tiszteletbeli dekánjává választotta.

Hazaküldik a behívott csendőröket

A választások idején a rendfenntartás céljaira berendelték az 1933 és 1934-iki korosztályba tartozó csendőröket. A behívás harminec napra történt. Ez az időtartam január 8-án jár le. Tekintettel arra, hogy az egész országban teljes a nyugalom, a kormány elhatározta, hogy ezt az időtartamot megrövidíti és már meg is érkezett a rendelet a csendőrök hazabocsátásáról az egyes parancsnokságokhoz.

Jöjjön velünk a százéves

Január 23—31-ig

GYILKOSTÓHOZ! Jubiláris téli sporthét

Páratlan attrakció:

**Románia férfi- és női műkorcsolyázó bajnoksága
a Gyilkostó jegén.**

Gyakorlott sízőknek naponként turák szakavatott vezetőkkel, kez dősisők számára külön tréner
ródlí, sí-jöring, lovas szdnak, minden este tánczene.

**Résztvételi díj Kolozsvártól Kolozsvárig mindössze
1955.— lej**

(Inkluzíve vasúti jegyek, 25 kilométeres szánut oda-vissza Gyergyószentmiklóstól a Gyilkostóig, kétlovas szánakon, teljes ellátás 7 napon át naponként háromszori étkezéssel, a legjobb penziókban, fűtéssel és világítással, ingyenes korcsolyapálya használat, belépőjegy Románia műkorcsolyázó bajnoki versenyére, kezdők számára díjtalan sítréner, összes borraavalók, podgyász-szállítás stb.)

**Jelentkezés lapunk kiadóhivatalában!
Jelentkezési határidő: január 17.**

Véres zavargás Délegyiptomban

**A lemondott kormány hívei összeütköztek a
karhatalommal: egy halott, negyven sebesült**

(Kairó, január 4.) A parlament egyhónapi bezárása és a Wafd-párt kormányának menesztése miatt Egyiptom több helyén tüntetések voltak. A délegyiptomi Tantachban súlyos összetűzés volt a volt kormány hívei és a hatósági közegek között. A harenak egy halottja és negyven sebesültje van.

sültje van.

Az egyiptomi képviselőházban a parlament egyhónapi szüneteltetéséről szóló királyi rendelet felolvasásánál heves jelenetek játszódtak le. A Wafd-párti képviselők nagy tüntetést rendeztek.

Szüecugu japán belügyminiszter a japán nagyvezérkar véleményét fejezte ki, amikor a fehéreket kilessékelte Kinából

Londonban és Párisban komoly aggodalmat keltett a nyilatkozat — „Kína ma holnap második Spanyolországgá válik!”

(Páris, január 4.) Világfelfűtést keltett az a nyilatkozat, amelyet Szüecugu japán belügyminiszter adott az egyik japán lap munkatársának és amely — mint megírtuk — a leghatározottabban kinyilvánította a japánoknak fehérrelles szándékait. Párisban és Londonban komoly aggodalmat keltett ez a nyilatkozat. A nyugati államok lapjai kiemelik, hogy a nyilatkozatnak rendkívül nagy fontossága van a fehér faj távolkeleti szerepe szempontjából. A párisi „Jour” szerint a kijelentésnek az ad különös horderőt, hogy előreláthatólag Szüecugu lesz Konoyo jelenlegi miniszterelnök utódja s nyilatkozata fedi a japán nagyvezérkar véleményét. A szélsőbaloldali francia lapok példátlanul és elképpesztőnek minősítik a japán miniszter kijelentését.

Sanghájban egyre gyakoribbak a japánellenes merényletek. Attól tartanak, hogy a japánok rövidesen elfoglalják a nemzetközi negyedet, s erre már az ürügy megvan: a nemzetközi őrség nem tudja a városban a rendet biztosítani. A sanghaji japán főkonzul, a japán hadsereg és tengerészeti képviselői kedden reggel megjelentek a nemzetközi negyed vezetőségénél és hivatalosan tiltakoztak a legutóbbi napokban történt merényletek ellen.

tiltakoztak a legutóbbi napokban történt merényletek ellen.

A kínai—japán háború mindinkább a nagyhatalmak ügyévé is válik. Japán — mondják különösen a francia lapok — német és olasz segítségével harcra, viszont Kína mindjobban Oroszországra támaszkodik, úgy, hogy Kína ma holnap második Spanyolországgá válik. Hankauban nemzetközi légi brigád alakul és Nankingot már kínai szolgálatban álló szovjetrepülőgépek bombázták.

Kínai forrásból származó hírek szerint, a kínai csapatok Hangeseu környékén előnyomulnak, sőt egy legújabb jelentés úgy tudja, hogy visszafoglalták volna Hangeseut a japánoktól. A japánok ezt a hirt a leghatározottabban cáfolják.

Megjelent! Földi Mihály: A viszony..
Földi szennációs új könyve, „A viszony”, 565 lap, vászonkötésben 178 lej. „A század asszonya” fve 132 lej, kve 158 lej. „A házaspár” fve 132 lej, kve 178 lej. Lepagenál Cluj. — Postán utánvétellel. Kérjen ingyen nagy jegyzéket Le pageól Cluj.

Kedvezőtlenül fogadták Berlinben Roosevelt elnök újévi üzenetét

(Berlin, január 4.) Roosevelt elnöknek az amerikai kongresszushoz intézett újévi üzenetéhez megjegyzéseket fűznek a berlini lapok. A németországi sajtó általában kedvezőtlenül fogadja az amerikai elnök nyilatkozatát. A „Berliner Tageblatt” megállapítja, hogy Roosevelt csak megismételte azt a gondolatfüzést, amelyet már többször hangoztatott. Csalódtak azok, akik nagy reményeket fűztek Roosevelt szövegéhez, éppen úgy, mint ahogyan annakidején kiábrándulást okozott csikázói beszéde is. Roosevelt továbbra is fenn akarja tartani azt a tételt, amely a világ nemzeteit igazakra és nem igazakra osztja fel.

Súlyos viszály a szamosmegyei szocialista pártban

(Dés-Dej, január 4.) Megirta a „Keleti Újság”, hogy a szociáldemokrata párt szamosmegyei képviselő-jelölő listájának két vezetője kiáltványt intézett a párt megyebeli választóihoz, hogy ne a szociáldemokrata, hanem a nemzeti-parasztpárti listát támogassák, mert a szocialisták ugysem számíthatnak komolyabb eredményekre. Ez a kiáltvány csak előjátéka volt a szervezetben fellépő belviszálynak, melynek most újabb fejleménye van.

Dr. Balogh István dési ügyvéd, aki hosszú évek óta a szamosmegyei szocialisták vezetője, levelet intézett a tagozat elnökségéhez és bejelentette a pártból való kilépését. Kilépését elsősorban azzal indokolja, hogy szerinte az önálló lista mellett való döntés elhibázott lépés volt. Tudomására jutott ezenkívül, — írja a továbbiakban, — hogy a helyi csoport egyik vezető tagja pénzt akart elfogadni — „választási célokra” az egyik román politikai párttól. Ő önzetlenül szolgálta a szociáldemokrata eszméket és kénytelen levonni ennek az esetről a tanulságait, kéri, hogy kilépését vegyék tudomásul.

Elkészült Van Zeeland emlékirata a gazdasági világbékéről

(London, január 3.) Ismeretes, hogy az angol és francia kormányok felkérték Van Zeeland belga miniszterelnököt, hogy tervezetét dolgozzon ki a világ gazdasági megbékülésének előfeltételeire. A tervezet elkészült és a „Daily Express” című angol lap részleteket is közöl belőle. Van Zeeland azt tanácsolja, hogy az összes európai nemzetek értekezlete készítsen tervet a vámtételek csökkentéséről és a nemzetközi kereskedelmi forgalom növeléséről. Ezután Londonba és Washingtonba világértékezletet hívjanak össze s ezen a pénzügyi és a fegyverkezés korlátozásával foglalkozzanak. Az első értekezletet a nyár folyamán tartsák meg. Chamberlain angol miniszterelnök a lap szerint a jövő hónapban fogja ismertetni az angol képviselőház előtt az angol kormánynak a tervezettel kapcsolatos álláspontját.

A nemzetiek tovább folytatják az előnyomulást Terruelnél

(Salamanca, január 4.) A spanyol nemzeti csapatok Terruelnél északról délkelet felé húzódo félkörben nyomulnak előre és mind hátrább sorítják az egyre grengébben védekező köztársasági csapatokat. A milícia egyes osztagai néhány helyen elkeseredett ellenállást fejtettek ki, hogy fedezzék a rendetlenül visszavonuló köztársasági hadsereget. A hadműveletek minusz hat fokos hidegben és hóviharban folynak. A nemzetiek tüzérsege a nehéz látási viszonyok ellenére is állandóan bombázza a köztársaságiak hevenyészett védelmi állásait. A nemzeti hadsereg a Turia folyó mindkét oldalán legyező alakban helyezkedett el. A köztársaságiaknál már nem is lehet tulajdonképpen harcvonalról beszélni, hanem csak elkeseredett, szörványos harcokról.

A „Times” Terruelnél megsebesült tudóstója, Philbi Salamancába érkezett. Kartársai nagy örömmel fogadták. A Terruelnél elesett három külföldi újságíró holttestét diszkisérlettel szállítják a francia határra. A koporsókat spanyol nemzeti lobogókkal borították le.

Rendelettel akarják megtiltani, hogy zsidó családok keresztény cselédeknek alkalmazzanak

Csak negyven éven felüli nők szegődhetnek el zsidó házakhoz. Román orvosokkal pótolják a zsidó körorvosokat, nem ismerik el a névváltoztatások érvényességét

(Bucuresti, január 4.) Az „Universul” értesítése szerint, a munkaügyi minisztérium közelről rendeletet fog kiadni s ebben megtiltja, hogy a zsidók keresztény cselédet alkalmazzanak.

A munkaügyi minisztériumnak ez ügyben kiadott rendelkezése a lap szerint, a következőképpen fog szólni: „Tekintetbe véve azokat a beérkezett jelentéseket, amelyek megállapították, hogy zsidó munkaadók, akik fiatal román nőket fogadnak fel szolgálatra, ezt leánykereskedelmi szándékkal teszik, a következő döntést hoztuk:

1. Minden zsidónak tilos negyven évnél fiatalabb keresztény szolgáló lányt szerződteni, vagy szolgálatban tartani.
2. A hivatalos elhelyező irodák visszautasítják minden olyan szerződés megkötését, amely az előző szakasz rendelkezéseinek ellent mond.
3. A munkaügyi vezérigazgatót bízzák meg a döntés végrehajtásával.

Elmozdítják a zsidó körorvosokat

A „Neamul Românesc” jelentése szerint, az egészségügyi minisztériumban most dolgoznak a falusi zsidó körorvosok táblázatának összeállításán. A zsidó körorvosokat román körorvosokkal fogják helyettesíteni.

Nem érvényes a névváltoztatás

Jelentették, hogy a kormány a közel jövőben rendeletet fog kiadni az állampolgárságok felülvizsgálásáról. A „Tempo” jelentése szerint, az erre vonatkozó intézkedések kiterjednek majd arra is, hogy mindazok, akik nevüket megváltoztatták, az állampolgársági revízióknál csak eredeti nevükön szabad szerepelniük. Kivételek a román származású állampolgárok.

Mit tud a Buna Vestire?

A „Buna Vestire”, a „mindent a hazáért” párt lapja a „News Chronicle” című angol lap alapján azt jelenti, hogy zsidó bankárok ötszázmillió fontsterlinges alapot létesítettek az antiszemita államok elleni börtönművekre céljaira. Ezek a börtönművekre Németország, Lengyelország, Románia, Magyarország és Ausztria ellen fognak irányulni. Az angol lap hozzáteszi, hogy véleménye szerint a nemzetközi zsidóságnak ez a börtömkampánya jelentékeny előnyöket fog biztosítani a zsidóbarát országoknak, például Nagybritanniának.

A lengyel sajtó nagyrésze dicséri a Goga-kormányt

(Varsó, január 4.) A lengyel sajtó a legnagyobb érdeklődéssel kíséri a romániai politikai helyzetet s a lapok vezető helyen hosszú bucurestii tudósításokban számolnak be a Goga-kormány intézkedéseiről s általában a legkedvezőbben ítélik meg a tett intézkedéseket. Három olyan lengyel lapot, amely kedvezőtlen beállításban foglalkozott a romániai helyzettel, a lengyel hatóságok elkobozták. Beck lengyel külügyminiszter hosszú megbeszélést folytatott Zamfirescu román követtel. Hivatalos helyen határozottan cáfolják azt a hírt, hogy a megbeszélésen román-lengyel jugoszláv csoport megalakulásáról lett volna szó.

Cointreau Cognac

minőségéért szavatol
a gyár tradíciója

gol és holland telepek biztosítják, de a japán ipar eredményes kísérleteket folytat abban az irányban, hogy nyersolajszükségletét valamilyen hasonló, mesterséges anyaggal helyettesítse. Egy évvel ezelőtt 100 millió yen tőkével megalakult a japán császári olajtermelő vállalat, mely megkezdte a mesterséges olaj gyártását. A szakértők remélik, hogy a mesterséges termelést sikerül úgy fokozni, hogy 1943-ban már nem is lesz szükség külföldi nyersanyagbehozatalra, mert a belső termelés a teljes szükségletet fedezni fogja.

Ez a száraz közgazdasági helyzetkép kellő magyarázatát adja annak, hogy miért terjeszkedik, ha lehet békés eszközökkel, de ha kell háborúval is, egyre Japán nyugati irányban Kína, dél felé pedig a Maláj és Fülöp-szigetek felé.

Nagy ünnepélyességgel ülik meg Vizkereszt napját

(Bucuresti, január 4.) Vizkereszt ünnepével kapcsolatban a kormány úgy intézkedett, hogy szerdán, január 5-én, Vizkereszt előestéjén az egész ország területén tilos hangversenyek és zenei előadások tartása.

Vizkereszt ünnepét az egész országban nagy ünnepélyességgel ülik meg. A fővárosban az istentiszteleten résztvesz az uralkodó, Mihály nagyvajda és a kormány. Az istentisztelet után a csapatok elvonulnak az uralkodó előtt.

A rendőrkezes felhívása a mozi- és színházlátogató közönséghez

(Kolozsvár-Cluj, január 4.) Ismeretes, hogy a Tatarescu-kormány elrendelte, hogy minden mozielőadás és minden színházi előadás befejeztével a királyhimnusz játssza a zenekar. A rendelet szerint a közönségnek a királyhimnusz a dinasztiaszertelet jeléül levett kalappal és felállva kell végighallgatni. Dr. Horvat rendőrkezes most újlag és nyomatékosan felhívja a közönség figyelmét ennek a rendelkezésnek a legszigorúbb betartására. A rendőrkezes figyelmeztet arra, hogy mindenki tartsa tiszteletben a rendelkezést és ne kényszerítse a hatóságot arra, hogy megtorló rendszabályokhoz nyuljon.

Öngyilkosságot követett el egy hatvanhárom éves iparos, mert — kikoszarzták

(Nagyvárad-Oradea, január 4.) Vasárnap, a koradélutáni órákban egy legénycsoport indult Bihar községből Biharpuszpökbé, hogy a hagyományos szokásoknak megfelelően újévet köszöntsen. A hóval borított, keményre fagyott országúton, az egyik kanyarodónál megdöbentő látvány tárult szemük elé. Egy fa tövében, a havon, városiasan öltözött, idősebb férfi feküdt s melléből patakokban ömlött a vér. A legények az eszméletlen embert kocsira rakták s a kórházba akarták szállítani, a város előtt egy kilométerrel azonban védecsük meghalt s így egyenesen a hallottasházba vitték.

A nyomozás megállapította, hogy a halott Péter István hatvanhárom éves nagyváradai iparos. Zsebében egy bizonyos Erzsikehez címzett levelet találtak. Az öngyilkos a bucsulevélben megírja, hogy „Erzsike” nélkül nem tud élni s nélküle öreg napjaiból minden biztató fény eltűnik s ezért végez magával.

Az öngyilkos iparos családja elmondta, hogy Péter István két évvel ezelőtt megismerkedett egy huszonnyolcéves bihari lánnyal s halálos szerelemre gyulladt iránta. El akarta venni feleségül, karácsonykor meg is látogatta Biharban, megkérte a kezét, de kosarat kapott. Újévkor megint szerenését próbált kiváltástottjánál, de valószínűleg ez alkalommal is elutasították s a kudarc miatt követett el öngyilkosságot a havas országúton.

Nyersanyagának kilenctizedrészét szerzi be külföldön a hatalmasan fejlett japán ipar

Az „Asia Press Service” érdekes adatai Japán nyersanyagforrásairól

Az „Asia Press Service”, egy Párisban megjelenő japán nyomatos legújabb száma érdekes adatokat közöl Japán csendesóceáni ipari és kereskedelmi érdekeltségeiről. A közlemény kifejti, hogy Japánnak nemcsak Mandzsukuoiban és Kinában vannak hatalmas kereskedelmi érdekeltségei, hanem a Csendesóceán déli vidékein is. Japánnak ezek az ipari érdekeltségei 1934 év végén 84 millió yent tettek ki s Anglia, Hollandia és az Egyesült Államok után Japán a negyedik gazdaságilag leginkább érdekelt nagyhatalom a Csendesóceán déli partvidékén. Itt szerzi be ipari termelésének négy legfontosabb nyersanyagát: a vasat, a gumit, a kender és az olajat.

Japán évi nyersgumi szükséglete 80.000 tonna, ami nyolc százaléka a világ össztermelésének s mint fogyasztó a harmadik az Egyesült Államok és Anglia után. Ennek a gumi-szükségletnek 90%-át Japán Holland-Indiából és a Csendesóceán déli partvidékének más részeiről: Borneo és a Maláj szigetek gumifülvényeiről szerzi be, érthető tehát, ha jelentős összeggel vállalt érdekeltséget az ott folyó gumitermelésben. 1936. évben 72 millió yen értékű gumit termeltek az itt működő vállalatok. A csendesóceáni japán gumitermelésben is a három nagy japán ipari konszern a Mitsui, Mitsubishi és Nissan vannak érdekelve.

A japán nehézipar nyersanyag-szükségletének kétharmadát szerzi be külföldről. A legfontosabb két nyersanyagforrás Kína és a maláj szigetesoport. 1934 óta ugyan Kína jön elsősorban számításba, de a maláj szigetekről behozott nyersfém is figyelemreméltó mennyiségű. A déli szigetekről importált nyersanyag 1934-ben 3.400.000, 1935-ben pedig 3.700.000 tonna volt. A japán nehézipar fejlődésével a nyersanyag-behozatal erőből a vidékekről is állandó emelkedést mutat.

A harmadik fontos ipari nyersanyag, amit Japánnak külföldön kell beszereznie: a kender. A kenderszükségletet Fülöp-szigeteken létesített telepeiről szerzi be, ahol hatalmas feldolgozó üzemeket létesítettek. A Fülöp-szigetek kenderiparának alapjait már 1905-ben lerakta Japán és ma ezek a telepek az ország szükségletének 35 százalékát fedezik, a többit idegen termelőktől vásárolják.

Végül a legfontosabb ipari nyersanyag: az olaj, melynek csak alig egytizedét fedezi Japán belföldi termelése. Japán olajszükségletének egyelőre a borneoi és Fülöp-szigeteken kitermelt an-

KORDA Sándor világhírű rendező idei remeke

Vörös Pimpernel utolsó küldetése

Orsz. bárónó világhírű Vörös Pimpernel regénye nyomán készült filmnek második része.

Vörös Pimpernel utolsó küldetése

grandiózus rendezésű, izgalmasban bővelkedő film, 16 szerepekben:

Barry Barnes,
Sophie Stewart,
James Mason.

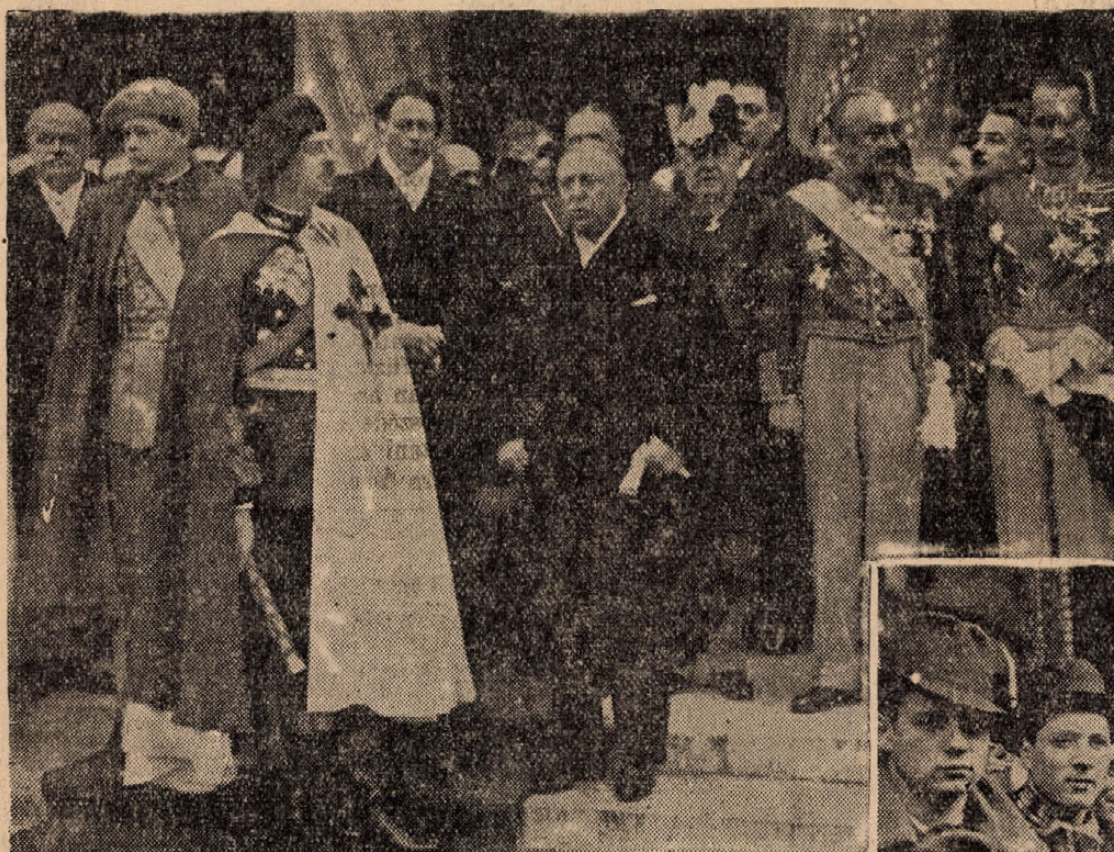
Vörös Pimpernel utolsó küldetése

január 6-iki kezdettel kerül bemutatásra a

Select Mozgó-ban.

KÉPES OLDAL

Fenn: KÁROLY KIRÁLY ÖFELSÉGE, Mihály nagyvajda trónörökös, Goga miniszterelnök, Condeescu tábornok és Urdaveanu udvari marsall az újévi istentisztelet után elhagyják a templomot

Lenn: CUZA TANAR (Egálpén) HELYETTES MINISZTERELNÖK NYILATKOZATOT ADOTT A SAJTÓ KÉPVISELŐINEK. Jobbról a harmadik Koréh Ferenc, a Keleti Ujság bucurestii munkatársa

Lenn: ISTRATE MICESCU külügyminiszter Bárdossy László magyar követtel beszélget a bucurestii királyi palota dísztermében az újévi királyi fogadáson.

SPORTÉLET
A GYILKOS-TÓNÁL
A Gyilkos-tó, Románia egyik legfestőibb vidéke, nemcsak természeti szépségeiben, de abban is, emlékeztet Svájcra, hogy a téli sportok valóságos paradicsoma. A Keleti Ujság nagyszabású társaskirándulása január 23-30., a Gyilkos-tóhoz viszi a téli sportok kedvelőit!

Fenn: SZÍZOK A GYILKOS-TÓNÁL. A Keleti Ujság legutóbbi nagyszerű kirándulásán Csegezy edző oktatta a kirándulás résztvevőit a sízésre (Fotofilm)

Jobbra: RAGYOGÓ, MELEG NAPFÉNYBEN INGUGJBAN KORCSOLYÁZNAK A GYILKOS-TÓ JEGÉN, az ország legjobb korcsolyázói a néhány évvel ezelőtt ott tartott közös edzésen (Fotofilm)

LEGUJABB TAVIRAT-RÁDIO-TELEFON

ISTRATE MICESCU:

„Románia hű marad szövetségesei- hez és a béke eszméjéhez!”

A külügyminiszter hozzátette, hogy az ország külpolitikája független a belpolitikától — „Az államhatalom és az egyéni jogok közötti kapcsolatok alapja a románok jogainak tiszteltbentartása”

(Bucuresti, január 4.) Istrate Micescu külügyminiszter kedden a következő nyilatkozatot tette az újságírók előtt:

— Románia — amint ezt a külügyminisztérium átvétele pillanatában is hangoztattam, — szövetségeseihez hű politikát fog folytatni, keztenyújtva ugyanakkor lojális módon mindazoknak az államoknak, amelyekkel kapcsolata van. Hozzáteszem, hogy Románia külpolitikája teljesen független a belpolitikai szempontoktól. Hangsúlyozom a következő tény is: remélem, hogy mindazoknál az államoknál, melyekkel kapcsolataink vannak, a bel és külpolitika között ugyanezt az elhatárolást fogjuk találni. Ezeket az országokat arra kértem követek útján, hogy ne engedjék magukat befolyásolni a hibásan értesült sajtóban elterjedt valótlan hírektől. A román kormány belpolitikai kérdéseinek megoldását követve, hű marad azokhoz a szerződésekhöz, amelyek őt Franciaországhoz, Lengyelországhoz, a kis-antanthoz s a Balkán-szövetség államaihoz kapcsolják és a legteljesebb mértékben hűve a béke eszméjének és azt határozottsággal és erőteljesen fogja szolgálni. Örömmel állapí-

tom meg, hogy ez a szempontom teljesen meg-
egyezik a francia szemponttal. Delbos francia külügyminiszter a francia szenátus december 28-iki ülésén szintén azt hangoztatta, hogy Franciaországban is, külföldön is fennáll az a vélemény, hogy a francia külpolitika mentes a belpolitikai szempontoktól. Hasonlóképpen nagyon örülök, ha mindazok, akikkel megbeszélést óhajtok folytatni közelebbi genfi utam alkalmával, meg lesznek győződve arról, hogy Románia nevében beszélek, az országunk kormányában történt személyi változások minden befolyása nélkül.

Küldetésemet természetesen nagyon megkönnyíti, ha a külpolitikával foglalkozó sajtó arra fog törekedni, hogy mielőtt belpolitikai rendelkezéseinket megítélné, vegye figyelembe lelkiismeretesen és lojálisán a román állam szuverenitása szempontjából azt, hogy teljes a harmónia Románia nemzetközi kötelezettségei és belső törvényhozása között, az állam alkotmányának szellemében. Eszerint ugyanis az államhatalom és az egyéni jogok közötti kapcsolatok alapja a románok jogainak a román államban való tiszteltbentartása.

Goga miniszterelnök Románia változatlan franciabarátságáról

(BUCURESTI, január 4.) Goga Octavian miniszterelnök a Havas-ügynökség tudósítója előtt hangoztatta, hogy egyetlen egy szóttagot sem mondott soha a román-francia barátság ellen és sohasem gondolt arra, hogy a két állam közötti kapcsolatok valamikor is érinthetők volnának. Egyébként Delbos francia külügyminiszter bucaresti látogatása alkalmával már alkalma volt ezt az álláspontot kifejteni. Azt állítják, hogy be akarjuk vezetni a diktatúrát, — mondotta a miniszterelnök. Ez teljesen téves. A kormány az alkotmány keretében fog dolgozni. Fel fogjuk oszlatni a

megválasztott képviselőházat, mivel az nem tudott kormányképes többséget adni s új választásokat írunk ki. A nemzeten lesz az ítélkezés sorsa. A kormány sorsa a nemzet kezében van. A miniszterelnök ezután egyes lapok betiltásáról beszélt. Ezt az intézkedést lehet, hogy nem értik meg Nyugaton, ahol a sajtó valóban az őslakosság véleményét fejezi ki, azonban egy olyan államban, ahova az utóbbi időben annyi idegen beszivárgás történt, a közvéleményt nemzeti szellemben kell irányítani. A román sajtót románoknak kell írniok.

URANIA Mozgó nagysikerrel vetíti

UN CARNET DE BAL (Táncrend)

világfilmet, mely a velencei nemzetközi filmversenyen az első díjat nyerte. — Főszerepekben: Harry Baur, Pierre Blanchard, Pierre Richard, Willm Maria Bell
Január 6-iki kezdettel.

Ezerötszáz román kirándulót fogadtak nagy ünnepélyességgel Rómában

Colonna herceg átadta a román küldöttségnek a Traján- emlékmű egyik követ

(Róma, január 4.) Keddre virradó éjjel három különvonattal 1570 romániai kiránduló érkezett Rómába az Augustus császár emlékére rendezett ünnepségekre. A vendégeket a pályaudvaron nagy és lelkes közönség, továbbá a római-román kolónia tagjai fogadták.

A román küldöttségnek Colonna herceg, Róma kormányzója kedden délelőtti ünnepélyes külsőségek között átadta a Traján- emlékmű egyik követ, amelyet a Romániában felállítandó Traján-szobor talapzatába fognak beépíteni. A műemléket a román küldöttség

nevében Maniulescu volt miniszter vette át, aki beszédében a förhetetlen olasz-román barátságot hangoztatta.

Japán repülők bombázták Hankent

(Sangháj, január 4.) A japán repülők kedden többször is bombázták Hankent és bombáik felgyújtották a repülőtér hangárjait. Egy kínai repülőgép fel akarta venni velük a harcot, a japán gépek azonban lelőtték.

(London, január 4.) Tokiói jelentés szerint, a japán csapatok kedden elfoglalták Csufut, Konfucius szülővárosát. Ugyancsak Tokióból jelentik, hogy kedden negyven japán repülőgép bombázta Hankeu repülőtérét és a város határában lévő fegyvergyárat. A repülőtérre a jelentés szerint hetvenöt bomba hullott és teljesen szétrombolta. A Hankeu kikötőben horgonyzó angol ágyunaszádok a japán támadás kezdetén felállították légítámadást elhárító ütegeiket, hogy ha az angol hajókat is bomba érné, azonnal védekezhessenek, de a városra hullott bombák közül egy sem érte az ágyunaszádokat.

Betiltották a „Temesvári Hírlap”-ot

(TEMESVÁR-TIMISOARA, január 4.) A „Temesvári Hírlap” című napilapnak ma délután végzést kézbesített ki a temesmegyei prefektúra és eszerint a belügyminiszter bizonytalan időre megszünteti a lap megjelenését. A „Temesvári Hírlap” a Bánság legrégebbi magyar nyelvű lapja, alapítója Pogány Mihály, az érdekes és kiváló újságíró volt. A lap legutóbbi szerkesztője Pogány László, technikai szerkesztője pedig Asztalos Sándor. A betiltó végzésnél az a megjelölés, hogy a lap megjelenésének felfüggesztése bizonytalan időre szól, azt a reményt kelti, hogy a kormány vizsgálat tárgyává fogja tenni a „Temesvári Hírlap” betiltásának ügyét.

Mihály trónörökös Constantába érkezett

(Bucuresti, január 4.) Mihály nagyvajda trónörökös kedden elhagyta a fővárost és Constantába utazott. A trónörökös egy román hadihajón Athénbe utazik. Pál görög trónörökös esküvőjére.

Maniu hangoztatta, hogy mélyen monarchikus érzelmű

(Bucuresti, január 4.) Kedden a nemzeti-parasztpárt végrehajtó bizottsága ülést tartott Bucurestiben. Maniu pártelnök hosszasan ismertette a politikai helyzetet. Kijelentette, hogy mélyen monarchikus érzelmű és a neki tulajdonított szándékok csak ellenfelei kitalálásai. Felhívta pártját, hogy álljanak az uralkodó mellé. A párt dinasztikus szellemben akar dolgozni. Maniu után Madgearu és Mihalache beszélték.

Ülést tartott hétfőn a gheorghista párt állandó tanácsa is. Gheorghe Bratianu számolt be a politikai helyzetről s hangoztatta, hogy most van a legalkalmasabb pillanat arra, hogy a liberális erők, — a két liberális párt — egyesüljenek. Az elnöksége alatt álló párt figyelemmel kíséri az események folyását.

A Stefani-ügynökség bírálja Roosevelt újévi üzenetét

(Berlin, január 4.) A Stefani-ügynökség berlini közlése szerint, német politikai körökben éles megjegyzéseket fűznek Roosevelt amerikai elnök újévi üzenetéhez. Hangoztatják, hogy még abban az esetben is, ha ennek az üzenetnek belpolitikai céljai voltak, az a támadó hang, amelyet Roosevelt a nem demokráta államokkal szemben használt, teljesen jogosulatlan. Az ilyen hang nyilatkozattal éppen az ellenkező célt éri el Roosevelt, mint amit valószínűleg el akart érni.

Harmincezer lengyelországi zsidó telepedhetik le Madagaszkárban

(London, január 4.) Az „Evening Standard” című angol lap szerint a lengyel és francia kormány között megegyezés jött létre. Ennek értelmében Franciaország hajlandó Madagaszkárt megnyitni harmincezer lengyelországi zsidó kivándorló előtt. Ebben az ügyben a végső megállapodást Delbos legutóbbi varsói látogatása alkalmával kötötték meg.